

z dnia 28 grudnia 2017 r.

w sprawie uchwalenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na 2018 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dn. 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.), art. 41 ust. 2 i 5 ustawy z dn. 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.), w oparciu o przepisy ustawy z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) oraz art. 7 ust. 1, art. 10 ust. 1, 2, 3 i 4 ustawy z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 783, z późn. zm.)

Rada Gminy Mała Wieś postanawia

§ 1. Uchwalić Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok, w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mała Wieś.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Włodzisław Jeznach

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII W GMINIE MAŁA WIEŚ NA 2018 ROK**

WSTĘP

Problem uzależnienia od alkoholu i narkotyków – mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji ich nadużywania oraz dostępności do świadczeń terapeutycznych związanych z leczeniem uzależnień – stale utrzymuje tendencję wzrostową. Problem ten jest znaczący zarówno w skali lokalnej, regionalnej, jak również całego kraju. Posługując się wskaźnikami europejskimi oraz wynikami polskich badań społecznych, liczbę osób uzależnionych od alkoholu w Polsce można oszacować na około 700-900 tys., zaś osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie na ok. 4 mln. Uzależnienie od alkoholu jest postępującą i śmiertelną chorobą bio-psycho społeczną. Niezależnie od skali, a także jakości podejmowanych działań, problem uzależnienia od alkoholu i narkotyków był, jest i będzie przyczyną wielu negatywnych zjawisk zachodzących w różnych obszarach życia społecznego, ekonomicznego, ale przede wszystkim będzie zawsze wielką tragedią zarówno każdej osoby uzależnionej, jak i jej współuzależnionej rodziny. Piętno, jakie problem ten wywiera na dzieciach i ich dalszym życiu, jest bardzo silne. Kluczową rolę w polskim systemie rozwiązywania problemów alkoholowych odgrywają samorządy gmin, które na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi są odpowiedzialne za rozwiązywanie problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych. Zadaniem Gminy jest podejmowanie takich przedsięwzięć, które będą przestrzegać przed zgubnymi skutkami nadużywania alkoholu oraz przyczynią się do ich minimalizacji. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych reguluje prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie Gminy Mała Wieś. Celem programu jest przeciwdziałanie negatywnym skutkom nadużywania alkoholu i narkotyków, zmniejszenie ich rozmiaru i bieżące rozwiązywanie problemów alkoholowych, w szczególności poprzez ograniczenie: szkód społecznych i ekonomicznych, związanych z nadużywaniem alkoholu i narkotyków, ochronę rodzin dotkniętych problemem alkoholowym przed marginalizacją społeczną, tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu oraz promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Program zapewnia ciągłość już podjętych działań i inicjatyw na rzecz profilaktyki, daje gwarancję spójnych i skoordynowanych działań na szczeblu Gminy, które są elementem polityki realizowanej na poziomie ogólnokrajowym. Jest zbudowany

w oparciu o zadania wynikające z zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz dotychczasowe doświadczenia w realizacji programów w latach poprzednich. Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Mała Wieś, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym spotykają się z problemem nadużywania alkoholu oraz ich konsekwencjami, a także do wszystkich zainteresowanych tą problematyką.

Rozdział 1. **Postanowienia ogólne**

Podstawę prawną przyjęcia „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii” stanowią następujące akty prawne: ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn.zm), ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2016r. poz. 487 z późn. zm), ustawa z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz.783 z późn. zm.).

Zgodnie z ich treścią, samorzady gmin uzyskały kompetencje do podjęcia działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Działania te ujęte zostały w „Gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii ”

Gminny Program realizowany jest przez Urząd Gminy w Małej Wsi przy współudziale osób fizycznych i prawnych, instytucji rządowych i pozarządowych, w tym policji, sądu, organizacji pozarządowych zajmujących się edukacją, kulturą, pomocą społeczną, sportem i rekreacją oraz wychowaniem w trzeźwości.

Osoby, instytucje i organizacje pozarządowe wnosząc swoje doświadczenie i inicjatywę w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemów alkoholowych są integralną częścią systemu pomocy społecznej utworzonego w Gminie Mała Wieś.

Program dostosowany jest do specyfiki problemów alkoholowych w Gminie Mała Wieś i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym.

Cele szczegółowe programu

- Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.
- Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii w szczególności wśród dzieci i młodzieży.
- Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

- Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
- Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Cele główne programu

Główne cele „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Oraz Przeciwdziałania Narkomanii”:

- Zapobieganie powstawaniu problemów alkoholowych i zagrożeń społecznych w Gminie Mała Wieś,
- Ograniczenie populacji osób pijących ryzykownie i szkodliwie,
- Zwiększenie skuteczności oddziaływań w zakresie profilaktyki problemów alkoholowych i narkomanii.

Źródła Finansowania Programu

W celu pozyskania środków na finansowanie zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pobierane są opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Mała Wieś.

Rozdział 2.

Cele szczegółowe i zadania Programu

Do osiągnięcia celów głównych przewiduje się realizację celów i zadań szczegółowych, wymienionych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.

Cel szczegółowy I

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków poprzez:

- a) Ułatwienie osobom uzależnionym od alkoholu udziału w programach terapeutycznych.
- b) Organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

Zadania:

- 1) Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego w Małej Wsi, którego podstawowymi zadaniami są:
  - a) Informowanie o chorobie alkoholowej i możliwościach leczenia uzależnienia,
  - b) Udzielanie podstawowej pomocy psychologicznej (doradztwo) osobom i rodzinom, w których występuje problem alkoholowy,
  - c) Udzielanie informacji o instytucjach, organizacjach i ruchach samopomocowych działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

- d) Motywowanie skierowanych we wnioskach do GKRPA w Małej Wsi na leczenie odwykowe,
- 2) Współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia osób uzależnionych od alkoholu
- 3) Szkolenia specjalistyczne osób pracujących z uzależnionymi, współuzależnionymi i ofiarami przemocy w rodzinie, między innymi policjantów, psychologów, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, itp
- 4) Działalność informacyjno-edukacyjna poprzez zakup i dystrybucję materiałów dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii dla klientów Punktu Konsultacyjnego oraz szkół, świetlic i innych organizacji współpracujących

Odbiorcy:

- a) Osoby uzależnione i ich rodziny,
- b) Placówki terapeutyczne.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- a) Liczba osób leczonych w placówkach leczenia odwykowego.
- b) Liczba osób korzystających z poradnictwa w punkcie konsultacyjnym w latach poprzednich.

Cel szczegółowy II

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez współpracę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariatu Policji, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zadania:

- 1) Udzielanie pomocy psychologicznej, porad i wsparcia w kategoriach problemów związanych z nadużywaniem alkoholu dla ofiar przemocy w Punkcie Konsultacyjnym w Małej Wsi
- 2) Podjęcie wspólnych działań służb i instytucji stosujących procedury „Niebieskiej Karty – tj. Policji, GOPS, GKRPA i Sądu,
- 3) Realizacja programu profilaktycznego o charakterze edukacyjno-rozwojowym skierowanego do dzieci i ich rodziców z terenu Gminy
- 4) Szkolenia dla przedstawicieli placówek i instytucji włączonych w system przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 5) Podejmowanie działań w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez pracę w Zespole Interdyscyplinarnym

Odbiorcy:

- 1) Rodziny, w których występuje przemoc, ofiary i sprawcy,
- 2) Placówki i instytucje tworzące system interwencji i przeciwdziałania przemocy.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- 1) Liczba osób, którym udzielono specjalistycznej pomocy,
- 2) Liczba osób przeszkolonych w zakresie udzielania pomocy i prowadzenia interwencji.

Cel szczegółowy III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także:

- 1) Wdrażanie różnorodnych form programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zapobiegających używaniu alkoholu i substancji psychoaktywnych,
- 2) Wspieranie instytucji prowadzących działalność profilaktyczną w organizowaniu różnorodnych form pracy zapobiegawczej i korygującej oraz opiekuńczo wychowawczej, edukacyjnej i aktywizującej wśród dzieci i młodzieży,
- 3) Rozwijanie wiedzy w społeczności lokalnej na temat problemów związanych z używaniem alkoholu, narkotyków poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej.

Zadania:

- 1) Prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych aktywizujących, ukierunkowanych na organizację alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, zmniejszających ryzyko kontaktu z alkoholem i narkotykami w ramach pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych, kółek zainteresowań, oraz organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży w czasie ferii i wakacji letnich, przez placówki, dla których zadania oświatowe są zadaniami statutowymi,
- 2) Realizację programów profilaktycznych (w tym widowisk artystycznych, koncertów, konkursów tematycznych) i warsztatów dla uczniów i nauczycieli, w placówkach oświatowych na terenie gminy,
- 3) Organizację szkoleń zwiększających kompetencje osób podejmujących działania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,
- 4) Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych,
- 5) Zakup specjalistycznej literatury, materiałów edukacyjnych, oraz elementów odblaskowych w celu rozprowadzenia ich wśród uczniów, nauczycieli i rodziców,
- 6) Edukacja publiczna poprzez publikacje w prasie lokalnej, wykonanie i zakup materiałów profilaktycznych: prasa, książki specjalistyczne, broszury, plakaty oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne związane z realizacją zadań określonych w programie,
- 7) Udział w ogólnopolskich kampaniach, oraz organizowanie lokalnych kampanii, imprez popularyzujących trzeźwy styl życia, przedsięwzięć i akcji informacyjno-edukacyjnych skierowanych do różnych grup odbiorców,
- 8) Prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców,

- 9) Organizowanie badań i sondaży w zakresie lokalnej diagnozy, pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych.

Odbiorcy:

- 1) Społeczność lokalna,
- 2) Dzieci i młodzież szkolna,
- 3) Instytucje, organizacje i osoby fizyczne prowadzące działalność profilaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- 1) Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych,
- 2) Liczba osób uczestniczących w projektowaniu i wdrażaniu programów,
- 3) Liczba odbiorców programów profilaktycznych.

Cel szczegółowy IV

Wspomaganie, w tym finansowe, działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, przemocy w rodzinie, wykluczeniu społecznym i marginalizacji.

Zadania:

- 1) Wspomaganie grup i stowarzyszeń samopomocowych w realizacji działań motywujących do terapii i propagowaniu postaw trzeźwościowych,
- 2) Realizacja programu edukacyjno-kulturalnego mającego na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji, oraz reintegracji społeczno-zawodowej.

Odbiorcy:

- 1) Środowiska samopomocowe integrujące osoby uzależnione,
- 2) Osoby zaangażowane w działania profilaktyczne.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- 1) Aktywność stowarzyszeń i grup samopomocowych w zakresie organizowania wsparcia i pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin – liczba projektów wdrożonych i zakończonych, w czasie realizacji programu,

Cel szczegółowy V

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Zadania:

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych Gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako

oskarżyciel publiczny, czyli występować z aktem oskarżenia bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora.

Cel szczegółowy VI

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zadania:

- 1) Nawiązanie współpracy z placówką leczenia odwykowego, która kieruje do Centrum Integracji Społecznej pacjentów, dla których pobyt w tej placówce mógłby być korzystny z punktu widzenia procesu zdrowienia,
- 2) Wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz na rzecz integracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

Rozdział 3.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Powołanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zostaje powołana przez Wójta Gminy Mała Wieś w drodze rozporządzenia wewnętrznego,
- 2) Członkowie Komisji podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w szkoleniach w celu prawidłowego i kompetentnego realizowania zadań komisji wynikających z cytowanej wcześniej ustawy tj. udzielania skutecznej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz ofiarom przemocy domowej,
- 3) Pracę Komisji regulują przepisy określone w załączniku Nr 1 do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Mała Wieś na rok 2018.

Rozdział 4.

WARUNKI REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2018 ROK

- 1) Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 r. jest Urząd Gminy.
- 2) W realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Oraz Przeciwdziałania Narkomanii uczestniczy Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz jednostki organizacyjne gminy, instytucje, stowarzyszenia oraz inne podmioty mogące wykonywać zadania Programu.
- 3) Wysokość środków finansowych na realizację zadań Programu określa Rada Gminy w drodze uchwały w sprawie budżetu na 2018 rok. Środki te pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a także dotacji, darowizn i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych.

4) Decyzje dotyczące wydatków przeznaczonych na realizację poszczególnych zadań zawartych w programie, po uzyskaniu opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, podejmuje Wójt Gminy Mała Wieś poprzez akceptację preliminarza wydatków.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

Włodzimierz Jeznach

Uzasadnienie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na 2018 rok stanowi podstawę do praktycznej realizacji zadań, które wynikają z ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2016r. poz. 487 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 783 z późn. zm.) Powyższa ustawa nakłada na organy samorządu gminnego obowiązek podejmowania działań, zmierzających do przeciwdziałania narkomanii i alkoholizmu poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej Realizacja powyższych zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki, która corocznie jest uchwalana przez radę gminy.